

แนวปฏิบัติ Do's & Don'ts เพื่อเป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติตนทางจริยธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งศรีภูมิ
อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

คำนำ

ด้วยเทศบาลตำบลแก่งศรีภูมิ ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมธรรมาภิบาลขององค์กรปกครอง
ท้องถิ่น จึงได้จัดทำคู่มือ “แนวปฏิบัติ Do’s & Don’ts เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนทางจริยธรรม” ฉบับนี้มา
ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ให้คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรในสังกัดทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยึดถือ
ปฏิบัติตามหรือศึกษาเพื่อการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่ และสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในการปรับระบบการ
บริหารจัดการภายใน การจัดกิจกรรมสาธารณะ และการบริการสาธารณะให้สามารถยกระดับธรรมาภิบาลได้ดี
ยิ่งขึ้น และยิ่งไปกว่านั้นหากนำข้อแนะนำที่ควรปฏิบัติไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังจะเป็นรูปธรรม ย่อมจะส่งผลต่อ
คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity&Transparency
Assessment : ITA) ได้ด้วย

สำนักงานเทศบาลตำบลแก่งศรีภูมิ

๑๒ เมษายน ๒๕๖๖

๑. หลักการและเหตุผล

องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐตามการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่น โดยมีผู้ บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานภายใต้ ขอบเขตของกฎหมาย สามารถบริหารการเงิน การคลัง และการพัสดุ กำหนดนโยบายของตนเอง มีรายได้ งบประมาณ และบุคลากรของตนเอง รวมทั้งดำเนินกิจกรรมสาธารณะตามที่กฎหมายบัญญัติเพื่อประโยชน์ของรัฐ และของประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นที่นำไปสู่การพัฒนาทั่วทั้งประเทศ จึง เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการนำหลักธรรมาภิบาลไปขับเคลื่อนพัฒนาองค์กร ในขณะที่เดียวกันกฎหมายว่า ด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นระเภทต่างๆยังได้บัญญัติถึงอำนาจหน้าที่ว่า การปฏิบัติงานจะต้องเป็นไปเพื่อ ประโยชน์สุขของประชาชน และใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๕๒ บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีตามแนวทางอย่างน้อย ๒ หมวด ได้แก่ หมวด ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และหมวด ๗ การ อำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยกำกับดูแล และให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองท้องถิ่นในการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีแต่หากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้ครบทุกหมวดก็จะเป็นประโยชน์แก่ตั้งองค์กรและประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่าง ยิ่ง ภายใต้กรอบทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ แผนงานในระดับพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

แนวทางที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ (Do's and Don'ts) ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็น แนวทางในการยกระดับธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแก่งศรีภูมิ และนำไปปรับใช้ในการยกระดับการบริหาร จัดการองค์กร อันจะส่งผลต่อการบริหารองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิด ประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป ประกอบด้วย ๖ หลักการ ๑.หลักนิติธรรม ๒.หลักคุณธรรม ๓.หลักความโปร่งใส ๔.หลักการมีส่วนร่วม ๕.หลักความรับผิดชอบ ๖.หลักความคุ้มค่า มีรายละเอียด ดังนี้

๑. หลักนิติธรรม ๑.๑ นิติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานโดยยึดอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดด้วยความชอบธรรม คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่และบังคับใช้กฎหมายในการบริหารงานบุคคล การจัดทำและบริหารแผนพัฒนาท้องถิ่น การตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ การบริหารการเงิน การคลัง การพัสดุ และการจัดบริการสาธารณะ ฯลฯ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานโดยไม่คำนึงถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เห็นแก่ประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง มีการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือใช้ดุลพินิจนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดในการบริหารงานและจัดบริการสาธารณะ เช่น อนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนอาคาร โดยไม่เป็นไปตามกฎหมายควบคุมอาคาร หรือมีการเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อไม่ต้องปฏิบัติตามให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
๑.๒ เสมอภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการสาธารณะและบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่แบ่งแยกเพศ ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ตลอดจนสภาพและสถานะของบุคคล ทั้งทางร่างกาย เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งคำนึงถึงโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติ /เทศบัญญัติ และจัดบริการสาธารณะที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน	ผู้บริหารและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการเลือกปฏิบัติในการบริหารงาน เช่น การประชุมประชาคมท้องถิ่นเลือกเชิญเฉพาะพวกพ้อง เครือญาติเพื่อรับฟังและร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่งผลให้โครงการ/กิจกรรมที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น และข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย มีลักษณะที่เอื้อประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการสาธารณสุขโดยอ้างอิงฐานข้อมูลต่างๆ เช่น ข้อมูลประชากร อาชีพ อายุ รายได้ ฯลฯ เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ ร้องรับการจัดบริการสาธารณสุขอย่างเหมาะสมและเท่าเทียม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเลยการจัดทำหรือปรับปรุงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เช่น ฐานข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ เด็กและเยาวชน อันส่งผลให้การจัดบริการสาธารณสุขแก่ประชาชนเกิดความเหลื่อมล้ำ ไม่ครบถ้วนและทั่วถึง
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งพัฒนาระบบการให้บริการ เพื่อให้เกิดมาตรฐานการให้บริการที่เท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุเพราะเพศ เชื้อชาติ ศาสนา สภาพและสถานะทางร่างกาย เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ ทั้งอาจมีการนำแนวคิด วิธีการในการบริหารจัดการที่ดี และเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน คู่มือสำหรับประชาชน การจัดระบบคิว การจัดทำระบบแผนที่ภาษี	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเลยการกำหนดมาตรการ แนวทางปฏิบัติ หรือการจัดทำคู่มือการใช้อำนาจตามกฎหมายอย่างเหมาะสม ทำให้การบังคับใช้กฎหมายและการจัดบริการสาธารณสุขเกิดความเหลื่อมล้ำขึ้นอยู่กับ/อยู่ภายใต้ดุลพินิจของผู้ปฏิบัติงานแต่ละบุคคล ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเสมอภาคและรวดเร็ว เช่น ไม่มีการปรับปรุงเทศบาลัญญัติ ข้อบัญญัติ รวมถึงประกาศที่ล้าสมัย ไม่มีการพิจารณาปรับลดขั้นตอน กระบวนการ และระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

๒. หลักคุณธรรม	
๒.๑ ประมวลจริยธรรม จรรยาวิชาชีพ	
บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่องานและต่อประชาชน โดยยึดมั่นและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำกับ กระตุ้น กวดขันการปฏิบัติ หน้าที่ของบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนั้น	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง กำกับดูแลพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาให้อยู่ในกรอบแนวทางที่สมควร ไม่ละเมิดมาตรฐานทางจริยธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้มีกลไก/กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร	ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเลยไม่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม จรรยาวิชาชีพ ขาดความเที่ยงตรง ไม่ดำรงตนตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ขาดการเสียสละ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ยึดถือประโยชน์ตนมากกว่าประโยชน์ประชาชน

	ประเทศไทย เช่น ใช้เวลาราชการเพื่อประกอบกิจการส่วนตัว มาปฏิบัติงานสาย กลับก่อนเวลาเป็นประจำ
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีมาตรการและกลไกในการกำกับดูแล และการดำเนินการกับบุคลากรที่ประพฤติไม่เหมาะสม ผ่าฝืนประมวลจริยธรรม และมาตรฐานทางวิชาชีพ อันทำให้ราชการเกิดความเสียหาย ด้วยความรวดเร็วและจริงจัง เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม หากพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนแต่ไม่ใช้ความผิดทางวินัยหรืออาญา ต้องแจ้งให้มีการแก้ไขหรือตักเตือน หรือมีการนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การพิจารณาความดีความชอบแล้วแต่กรณี	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเลยการใช้ประมวลจริยธรรม จรรยาวิชาชีพเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อกำกับความประพฤติปล่อยให้บุคลากรประพฤติขัดต่อศีลธรรมอันดี ไม่มีการสอดส่อง แนะนำ บังคับใช้หรือไต่สวนข้อเท็จจริง
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการป้องกัน/คุ้มครองและให้ความช่วยเหลือดูแลบุคลากรผู้ปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม จรรยาวิชาชีพ จากอิทธิพลของผู้มีอำนาจ ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง เช่น หากเกิดกรณีผู้บริหารไม่ให้ความคุ้มครองตามสมควร สามารถร้องเรียนไปยังคณะกรรมการจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปล่อยปะละเลยให้มีการใช้อำนาจโดยมิชอบ มีการข่มขู่ คุกคาม แทรกแซงด้วยวิธีการใดๆที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยไม่ถูกต้องชอบธรรม เช่น ผู้บังคับบัญชาเมินเฉยเมื่อทราบว่ามีการบังคับ/โน้มน้าวให้คณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือตรวจการจ้างยินยอมตรวจรับงานโดยไม่ถูกต้อง

๒.๒ การปฏิบัติตามหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์	
บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นผลประโยชน์สาธารณะเป็นที่ตั้ง โดยไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ไม่นำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง รวมทั้งต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของตน และต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ได้	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีมาตรการ/แนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/ผู้มีส่วนได้เสียเสียในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรที่	ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการขององค์การบริหาร

เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างในงานนั้นๆ เช่น กำหนดให้มีการจัดทำแบบรับรองการตรวจสอบการเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา	ส่วนท้องถิ่นนั้นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน เช่น ในขณะที่ดำรงตำแหน่งทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง/จ้างบุคคลเข้าทำงาน หรือทำกิจการประเภทต่างๆกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนสังกัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นไม่ว่าโดยตนเองหรือผ่านทางผู้อื่นที่มีความสัมพันธ์ทางการบริหารกิจการ หุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น เชิงการอุปการะเลี้ยงดูต่อกัน เครือญาติ พวกพ้อง ทั้งนี้ รวมถึง การกระทำ ที่ เป็นการขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ตามกฎหมายอื่นด้วย
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการปฏิบัติ และแจ้งข้อพึงระวังต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้หรือรับของขวัญ และรับทรัพย์สินหรือวันสำคัญ โอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม เช่น การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมูลค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวต่อหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือเสริมสร้างให้บุคลากรเกิดทัศนคติในการประหยัดแก่ประชาชนทั่วไป ในการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงการต้อนรับหรือการแสดงความเสียใจในโอกาสต่างๆตามปกติประเพณีนิยม ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพยายามใช้วิธีการแสดงออกโดยใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพรหรือใช้บัตรแสดงความเสียใจแทนการให้ของขวัญ	ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกรับเงินหรือยอมรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยมีเจตนาที่จะแลกกับอำนาจความสะดวก/ปฏิบัติงาน/ประโยชน์อื่นๆ เช่น การเรียกรับส่วนแบ่งจากเงินโบนัส การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้รับจ้าง รวมทั้งการละเลยต่อการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การให้หรือรับของขวัญและการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ รวมทั้งกำหนดกลไกในการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ/ระเบียบของการใช้และการยืมทรัพย์สินของราชการอย่างเคร่งครัด วางระบบการจัดทำทะเบียนการเบิกใช้ทรัพย์สิน ทะเบียนการยืมทรัพย์สินของราชการอย่างเป็นระบบ และง่ายต่อการตรวจสอบ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการกำกับติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการและไม่มี การดำเนินการควบคุมทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ และเก็บรักษาพัสดุครุภัณฑ์ให้เรียบร้อย ไม่มีการจัดทำรายงานการตรวจพัสดุประจำปีโดยเปิดเผย อันส่งผลให้มีการใช้เวลา ทรัพย์สินหรืองบประมาณของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ญาติมิตร หรือพวกพ้อง เช่น มีการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เป็นรถส่วนตัว การนำเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆกลับไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ได้เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ

๓. หลักความโปร่งใส

บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมถึงการมีวัฒนธรรมและค่านิยมขององค์กรที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อมูลต่างๆอย่างสม่ำเสมอเป็นปัจจุบัน และจัดให้มีการวางระบบเพื่อให้ประชาชนและภาคส่วนอื่นๆในสังคม สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้โดยง่าย การดำเนินกิจกรรมต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงมีความชัดเจน เป็นระบบ เป็นที่เข้าใจ รับรู้ และคาดการณ์ได้ของสังคม ซึ่งต้องคำนึงถึงความโปร่งใส ๓ ด้าน ๓.๑)ด้านการบริหารการเงิน การคลัง และการพัสดุ ๓.๒)ด้านการบริหารงานบุคคล ๓.๓)ด้านการจัดบริการสาธารณะ/การบริการประชาชน

๓.๑ ด้านการบริหารการเงิน การคลัง และการพัสดุ

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านการเงิน การคลัง และการพัสดุให้ประชาชนได้รับทราบผ่านเว็บไซต์และช่องทางต่างๆตามบริบทของพื้นที่ เช่นแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รายงานการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รายงานสรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีตามวงรอบที่กฎหมาย/ระเบียบกำหนด แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดหาพัสดุ และรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนและรายปี	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจงใจปกปิดข้อมูลที่เป็นประโยชน์และมีผลกระทบต่อประชาชน หรือมีการเปิดเผยแต่ไม่คำนึงว่าประชาชนจะสามารถเข้าถึงหรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นได้หรือไม่ เช่น มีการปิดประกาศไว้ในตู้ที่มีกระจกใสคอกุญแจทำให้ประชาชนหรือบุคคลทั่วไปไม่สามารถเปิดดูรายละเอียดของเอกสาร หรือมีการเปิดเผยข้อมูลเมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดประชุมที่เปิดเผย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมเพื่อจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถติดตามการดำเนินงานได้ เช่น จัดให้มีการถ่ายทอดสดการประชุมสภาท้องถิ่นในเรื่องงบประมาณหรือเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนพื้นที่ ผ่านหอกระจายข่าวเสียงตามสาย/วิทยุชุมชน/เว็บไซต์/สื่อสังคมออนไลน์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงวิธีการใช้สิทธิการเข้าร่วมรับฟัง การประชุมสภาท้องถิ่นไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการประชุมและผลการดำเนินงานของสภาท้องถิ่น รวมถึงมีการแก้ไขหรือเขียนรายงานการประชุมสภาท้องถิ่นอันเป็นเท็จโดยไม่มีการประชุมจริง
๓.๒ ด้านการบริหารงานบุคคล	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกระบวนการบริหารงานบุคคลที่ได้มาตรฐาน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ครอบคลุมทุกประเด็น เช่น การสรรหา การย้าย/การโอน การเลื่อนขั้น/ระดับ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ทวนการศึกษา	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ประกาศหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้น/เลื่อนตำแหน่ง/ค่าจ้างล่วงหน้า ไม่แจ้งผลการประเมินประเภทต่างๆ ให้ผู้ถูกประเมิน/ผู้เข้ารับการคัดเลือกทราบและไม่เปิดเผยตำแหน่งและจำนวนอัตราว่างเพื่อให้เกิดการย้าย/โอนที่โปร่งใส หรือถ้าหากมีการเปิดเผยก็จะประกาศให้ทราบในวงจำกัดเท่านั้น
๓.๓ ด้านการจัดบริการสาธารณะ/การบริการประชาชน	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบริการสาธารณะหรือการให้บริการต่างๆรวมทั้งประกาศเผยแพร่ขั้นตอน/กระบวนการ ระยะเวลาแล้วเสร็จให้ได้รับทราบ รายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงานเป็นระยะ ผ่านสื่อ เครื่องมือประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาด การประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบริการสาธารณะและชี้แจงสิทธิของประชาชนในการใช้บริการต่างๆให้รับทราบหรือประชาสัมพันธ์แต่ไม่คำนึงถึงความสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล เช่น ไม่มีการชี้แจงสิทธิขั้นตอน เอกสาร แผนผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ การอนุมัติ อนุญาต

๔. หลักการมีส่วนร่วม

๔.๑ การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแสดงความคิดเห็น และเสนอปัญหาภายในท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาเพื่อให้เกิดฉันทามติ ร่วมกัน ซึ่งอย่างน้อยควรมีส่วนร่วมใน ๓ ด้าน ได้แก่

๔.๑.๑ การมีส่วนร่วมกำหนดทิศทาง นโยบาย หรือแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น หรือเข้าร่วมประชุมประชาคม เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบาย หรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยความสมัครใจ ตามวันเวลา และสถานที่ที่เหมาะสม สอดคล้องกับวิถีชุมชนไม่ชี้นำครอบงำตามสัดส่วนพื้นที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการชี้แนะหรือจัดตั้งมวลชนโดยเลือกปฏิบัติเฉพาะบางกลุ่ม บางฝ่าย เพื่อให้กระบวนการเป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข โดยละเลยความสำคัญต่อการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำผล/ข้อเสนอต่างๆจากการประชาคม/รับฟังความคิดเห็นของประชาชนไปขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเลย ไม่ดำเนินการ/ปิดกั้นภาคประชาชนในการชี้แจงและรับฟังความคิดเห็น กรณีที่จะดำเนินโครงการที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางในท้องถิ่น เช่น การสร้างสถานที่กำจัดขยะ สร้างถนน หรือคั่นกันน้ำ รวมทั้งเพิกเฉยต่อการนำข้อเสนอจากการประชุมประชาคมไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยปราศจากการชี้แจงเหตุผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบ
๔.๑.๒ การมีส่วนร่วมในการบริหาร และการจัดทำบริการสาธารณะ	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม/เปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีคุณวุฒิ/วิญญูติเหมาะสม หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจำนวนสัดส่วนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการบริหารโครงการ/กิจกรรมต่างๆ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งผู้มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือพวกพ้องเข้าเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่สำคัญโดยไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีความรู้ความสามารถตามความเหมาะสมเข้าร่วม เช่น คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจการจ้าง คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการนำความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของบุคลากรและประชาชนไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานและการให้บริการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิกเฉยต่อการรับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการบริหารงานที่ได้รับทราบจากบุคลากรหรือประชาชน หรือรับฟังแต่พวกพ้องบุคคลใกล้ชิด เช่น ไม่จัดให้มีแบบสอบถามหรือช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความพึงพอใจต่อการบริหารหรือบริการสาธารณะที่เหมาะสม
๔.๑.๓ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดกลไกให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเบิกจ่ายงบประมาณในลักษณะการสอบยันความถูกต้อง (Cross Check)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดระบบการสอบทาน/ตรวจสอบที่เข้มงวด ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตอันอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือการทุจริต เช่น การเบิกจ่ายเท็จ ปลอมแปลงแก้ไขเอกสารการเบิกจ่าย
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มี/ปรับปรุงประกาศสภาท้องถิ่น เรื่องระเบียบว่าด้วยการให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมและการปรึกษาของสภาท้องถิ่นตามระเบียบฯ ให้มีความเหมาะสมกับบริบทแต่ละพื้นที่ เพื่อส่งเสริม/อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น รวมทั้งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวันเวลาและกำหนดการประชุมสภาท้องถิ่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดกั้นการตรวจสอบติดตามของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลการประชุมสภาท้องถิ่น เช่น ไม่ให้เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่นหรือมิได้มีการเผยแพร่รายงานการประชุมของสภาท้องถิ่นผ่านช่องทางที่เหมาะสม หรือมิได้จัดทำระเบียบหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น

๔.๒ การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ การปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและการกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่ภาคส่วนอื่นๆในสังคม โดยพิจารณา ๒ ประเด็น ได้แก่ ๔.๒.๑)การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ๔.๒.๒)การกระจายอำนาจไปสู่ภาคส่วนอื่น	
๔.๒.๑ การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
ผู้บังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการมอบอำนาจเพื่อกระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบที่เหมาะสม ซึ่งไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนหรือระยะเวลาในการใช้อำนาจ และไม่ต้องผ่านการพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆมากเกินไป ความจำเป็น ดังนี้ - เพิ่มการมอบอำนาจบางเรื่องให้ระดับรองผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานท้องถิ่นในการอนุมัติ อนุญาต- จัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รักษาราชการแทน กรณีไม่อาจปฏิบัติงานได้- กรณีการลงนามอนุมัติ อนุญาตตามกฎหมาย เฉพาะ มีการจัดทำบัญชีสรุปการมอบอำนาจแนบท้ายคำสั่ง- กรณีอำนาจเฉพาะของผู้บริหารไม่สามารถมอบอำนาจได้ หรือผู้บริหารท้องถิ่นมอบอำนาจให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงให้จัดทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย	ผู้บังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวบอำนาจไว้ที่ตนเองเพียงผู้เดียว ละเลยการมอบอำนาจ ความรับผิดชอบ ในการตัดสินใจ ให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ อนุญาต และการจัดบริการสาธารณะ เช่น ไม่มีการกำหนด หลักเกณฑ์/ปรับปรุงแนวทางการมอบอำนาจให้มี ความเหมาะสม รวมทั้งไม่มีการสอบทาน/ตรวจสอบ ติดตามการใช้อำนาจภายหลังการมอบอำนาจ
๔.๒.๒ การกระจายอำนาจไปสู่ภาคส่วนอื่น	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริม/สนับสนุน/เปิดโอกาสให้ประชาชน ตัวแทนจากภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมในท้องถิ่น เข้าร่วมในการดำเนินงานในกิจกรรมสาธารณะและบริการสาธารณะผ่านการเป็นคณะกรรมการ คณะทำงาน และอาสาสมัครประเภทต่างๆ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือก/แต่งตั้งบุคคลที่ไม่เหมาะสมทางสังคม หรือมีคุณวุฒิ วิทยุฒิ ไม่เหมาะสมกับภารกิจ หรือเลือกเฉพาะพวกพ้องของตนเอง

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุน/อุดหนุนเงินงบประมาณที่ให้แก่มูลุ่บ้าน/ชุมชน/กลุ่มองค์กร/ภาครัฐ/ภาคประชาชนตามระเบียบ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงว่าโครงการที่จะให้เงินอุดหนุนและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยรวมทั้งพิจารณาถึงฐานะทางการเงินการคลัง ศักยภาพ และประโยชน์ที่ประชาชนในเขตพื้นที่จะได้รับ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานว่าหน่วยงานองค์กรหรือกลุ่มที่เป็นผู้ขอรับเงินอุดหนุนได้นำเงินที่ได้รับไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ หรือการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนโดยไม่คำนึงถึงฐานะทางการเงินและการคลังที่มีอยู่ เป็นการดำเนินการเพื่อหวังคะแนนนิยมทางการเมืองเพียงอย่างเดียว เช่น การตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่กลุ่ม องค์กร เฉพาะที่เป็นพวกพ้องของตนหรือกลุ่มองค์กรที่มีได้ดำเนินการเพื่อประโยชน์โดยรวมของสมาชิกหรือประชาชนในท้องถิ่น

๕. หลักความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมุ่งให้การทำงานมีคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ และตอบสนองความคาดหวังของประชาชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียภายในท้องถิ่น หากการทำหน้าที่นั้นเกิดปัญหาหรือขัดข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสามารถตอบคำถามและอธิบายให้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นปัญหาเหล่านั้น รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องมีการจัดทำระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ตลอดจนระบบการบรรเทาปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยคำนึงถึง ๒ องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ๕.๑) ความรับผิดชอบ ๕.๒) การตอบสนอง	
๕.๑ ความรับผิดชอบ ๕.๑.๑ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงาน	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีกลไกและกระบวนการประเมินผลการบริหารและปฏิบัติราชการ เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินมาเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาประเมินในมิติต่างๆ เช่น ๑. ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ ๒. คุณภาพของบริการ ๓. ความคุ้มค่าของภารกิจ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดกระบวนการสร้างแรงจูงใจและความตระหนักที่เป็นรูปธรรม เช่น - การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ - การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ - การมีระบบประเมินที่ดี

๔. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ	- การยกย่องหรือมอบรางวัลให้กับผู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงการไม่กำหนด/ปรับปรุงตัวชี้วัดและเป้าหมายในการปฏิบัติงาน และละเอียดในการติดตามและประเมินผลด้านต่างๆ
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประเมินบุคคลโดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นในตำแหน่งที่ปฏิบัติและประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับจากการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้นั้นตามประกาศหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่ กจ.กท. หรือ ก.อบต.กำหนด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดตำแหน่งในส่วนราชการต่างๆตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการไม่เหมาะสมกับภารกิจ อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ลักษณะงานและปริมาณงาน ขาดการเชื่อมโยงผลการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบกับแรงจูงใจหรือการให้คุณให้โทษ เช่น การประเมินผลบุคคลไม่มีการพิจารณาตามภาระงานหรือผลงาน แต่ประเมินตามความพอใจเนื่องจากเป็นบุคคลใกล้ชิด หรือพรรคพวก
๕.๑.๒ ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้มีการจัดวางระบบควบคุมภายในการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังผ่านรูปแบบคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับประเมินผลและจัดทำรายงานประเมินผลส่งให้ผู้กำกับดูแล (นายอำเภอ/สำนักงานส่งเสริมท้องถิ่นจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเอียดต่อการจัดระบบการควบคุมภายในการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงและไม่มีการนำผลจากการวิเคราะห์/ประเมินผลความเสี่ยงไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้สามารถดำเนินการบรรลุ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีบุคลากรในตำแหน่งงานตรวจสอบภายในหรือไม่มีการมอบหมายให้มีผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าวตามความเหมาะสมละเอียดการส่งเสริม/สนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบมีความรู้เพียงพอต่อการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยง มีการลอกเลียนแผนการบริหาร

	จัดการความเสี่ยงจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จนไม่ทราบความเสี่ยงด้านต่างๆที่แท้จริงของตนเอง
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างครอบคลุมรอบด้าน เช่น - ความเสี่ยงในเรื่องการทุจริต - ความเสี่ยงในเรื่องการบริหารงบประมาณ - ความเสี่ยงในการบริหารงานบุคคล รวมถึง การกำหนดให้มีแผน/กลไกในการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการบริหารความเสี่ยง ไม่ให้ความสนใจการประเมินปัจจัยหรือเหตุบังชี้ ที่อาจส่งผลกระทบต่อทางลบและไม่มีการกำหนดวิธีการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงในด้านต่างๆอย่างเป็นรูปธรรม
๕.๑.๓ การจัดการเรื่องร้องเรียนและบรรเทาผลกระทบ	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยกำหนดให้มีหลักเกณฑ์วิธีการในการจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์หลากหลายช่องทาง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์เพื่อดำเนินการตามกระบวนการให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีการแจ้งผลกลับไปยังผู้ร้องเรียนทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละเลยเมื่อมีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรือคาดว่าจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิบัติงาน รวมถึงไม่ให้ความสนใจต่อการหาทางแก้ไข บรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เยียวยา ปลดเปลื้องทุกข์ในเวลาอันสมควร เช่น กำหนดช่องทางการร้องเรียนที่มีลักษณะเข้าถึงยาก สร้างขั้นตอนเกินความจำเป็นและไม่สะดวกต่อผู้ได้รับความเดือดร้อน
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการจัดทำฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียน เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขไม่ให้เกิดปัญหาในลักษณะเดิมขึ้นอีก	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ถึงช่องทาง กระบวนการ และระยะเวลาดำเนินการในการร้องเรียน ร้องทุกข์ ให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางต่างๆ เช่น คู่มือฉบับประชาชน แผ่นพับ แผ่นผังแสดง ณ จุดบริการ

๕.๒ การตอบสนอง	
๕.๒.๑ การบริการอย่างมีคุณภาพ	
Do's	Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการให้บริการในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว โดยการนำข้อมูลและระบบ สารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการอย่างมี คุณภาพ เช่น การจูงใจออนไลน์ จุดบริการแบบ เบ็ดเสร็จ(One Stop Service) การชำระภาษีผ่าน ระบบอินเทอร์เน็ต การจัดให้มีบริการเชิงรุกในรูปแบบ การให้บริการเคลื่อนที่ลงไปในระดับชุมชน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริการตามรูปแบบเดิมที่มีความล่าช้าใช้เอกสารจำนวนมาก มี ระยะเวลาในการพิจารณานาน เพราะต้องผ่านหลาย ขั้นตอน ขาดการปรับปรุงทบทวนพัฒนาคุณภาพใน การให้บริการตามความคาดหวังของประชาชนที่ ต้องการบริการที่สะดวก รวดเร็ว
Do's	Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการติดตามและ ประเมินผลการให้บริการอย่างเป็นระบบ เช่น จัดให้มี การประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการ ณ จุดให้บริการในรูปแบบที่ง่ายและสะดวก รวมทั้งมีการประมวลผล สรุปและวิเคราะห์ผลการ ประเมินความพึงพอใจเสนอต่อผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรายเดือน หรือรายไตรมาส พร้อมทั้งเผยแพร่ให้บุคลากรภายในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้รับทราบ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการให้บริการ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการพัฒนา ศักยภาพและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน เพื่อนำปัญหา อุปสรรค และ ข้อคิดเห็นของประชาชนมาประกอบการพิจารณา ปรับปรุงคุณภาพการบริการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๕.๒.๒ การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาคิดค้นหรือนำนวัตกรรมในการให้บริการมาใช้เพื่อจัดบริการสาธารณะต่างสามารถตอบสนองปัญหา ความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม และในกรณีที่เกิดข้อขัดข้องในการดำเนินงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสามารถอธิบายเหตุผลหรือตอบข้อสงสัยของประชาชนได้	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการปลูกฝังแนวคิด ทศนคติให้บุคลากรในการเป็นผู้ให้บริการที่ดี ละเลยการพัฒนาองค์ความรู้สมัยใหม่ เพื่อยกระดับรูปแบบหรือวิธีการให้บริการ

๖. หลักความคุ้มค่า	
การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ตลอดจนเป้าหมายและพันธกิจที่มีความชัดเจน โดยต้องมีลักษณะที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน นอกจากนี้ การปฏิบัติงานตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ดังกล่าว ต้องคำนึงถึงการใช้จ่ายทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมถึงใช้ระยะเวลาในการดำเนินการที่รวดเร็วและเหมาะสม โดยคำนึงถึง ๒ องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ๖.๑ ประสิทธิภาพ ๖.๑.๑ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีการวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างรอบด้าน ตามความจำเป็นและผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และให้ความสำคัญกับการประสานแผนในแต่ละระดับ เพื่อการจัดทำแผนในพื้นที่มีความสอดคล้องและไม่ซ้ำซ้อนกัน สามารถนำโครงการ/กิจกรรม ที่เกินศักยภาพประสานเข้าสู่แผนพัฒนาในระดับสูงขึ้นไปได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ.๒๕๖๒	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของตนหรือคัดลอกวิสัยทัศน์ดังกล่าวมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และไม่มีการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาประเภทต่างๆ ในระดับพื้นที่ ละเลยการทบทวนหรือปรับปรุงโครงการ/กิจกรรมที่เกินศักยภาพให้เกิดการเชื่อมโยงกันระหว่างพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป หรือหน่วยงานอื่นๆ ต่างคนต่างทำงานเกิดความซ้ำซ้อน สิ้นเปลืองงบประมาณ

๖.๑.๒ แนวทางการปฏิบัติงานที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการโครงการ/กิจกรรมได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น สามารถอธิบายผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และอื่นๆ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อบรรลุตามเป้าหมายให้ชัดเจนและเหมาะสมตามมาตรฐานการบริหารหรือการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจอย่างต่อเนื่อง และนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน ให้ดียิ่งขึ้น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดการจัดการสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนข้อมูลที่สำคัญต้องใช้ในการบริหาร เช่น - ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย - ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อจัดการด้านการเงิน การบัญชี การคลัง และการจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆ รวมถึงไม่มีการกำหนดแผนงาน ทิศทาง เป้าหมายในการบริหารทรัพยากรที่ชัดเจน

๖.๑ ประสิทธิภาพ	
๖.๑.๑ ความประหยัด	
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำระบบบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้ โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมตามความเหมาะสมและกำลังงบประมาณในการปฏิบัติหน้าที่และขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ เพื่อช่วยลดขั้นตอน เพิ่มประสิทธิภาพ ประหยัดค่าใช้จ่าย ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโดยไม่เกิดผลเสียหายแก่ภารกิจ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้ง/คำนวณงบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมในวงเงินงบประมาณที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น ไม่คุ้มค่า ละเลยการตรวจสอบต้นทุนในการปฏิบัติงานและดำเนินโครงการใช้งบประมาณและทรัพยากรฟุ่มเฟือย

ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
กรณีภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความเกี่ยวข้องหลายหน่วยงานหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกันควรจัดให้มีการบูรณาการความร่วมมือกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นๆตามแนวทางที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศไว้	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่คำนึงถึงลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน ขาดการวางแผนที่ดี ละเลยการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการบรรลุผลตามภารกิจ เกิดความคุ้มค่าและประหยัด
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประเมินความคุ้มค่าในเชิงภารกิจก่อนและหลังการดำเนินโครงการ/กิจกรรม โดยพิจารณาเปรียบเทียบ จากประโยชน์ที่ประชาชนได้รับกับวงเงินงบประมาณที่จ่ายไป ทั้งนี้ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับต้องรวมไปถึงผลทั้งที่คำนวณเป็นตัวเงินและไม่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามนโยบายฝ่ายการเมือง โดยละเลยการศึกษา วิเคราะห์ผลดีผลเสียทุกด้าน ไม่คำนึงถึงประโยชน์หรือผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประชาชน
ควรปฏิบัติ Do's	ไม่ควรปฏิบัติ Don'ts
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงภารกิจที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสิทธิ ความเสมอภาค ความเท่าเทียมกันและการแก้ปัญหา ความเหลื่อมล้ำหรือการสร้างโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มด้วย เช่น กาสรทำงานทางลาดสำหรับคนพิการ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการทรัพยากรโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจ ไม่คำนึงถึง